

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

So Phenel E Biblia Pale Stăpânîrea Pesti (Temperance)? — Partea 2 · KJV Lila Svinta le Numururença le Strong-ehkă

PART 2 · JEKH NEVO SIKLĪARIPEN KERDO PE FUNDAMENTALO BIBLIJAKO SIKAJPEN

Temperance — Bazutno Biblikano Sicharimos

ALAV VAKERIMASKO

O stăpânimos pe pesko ěsta e zor le manușeski, ambolgime karing pesko trupo. E temelia veĉ sas thodi: o stăpânimos pe pesko ěsta si o stăpânimos korkoro, e rodo le Duhoski; thai o manuș kai xasarel les bikinel pes, sar o Ahab bikindilo te kerel nasul. Akana neve svedetorea aven ka kadea चै truth. O grekesko lav si egkrateia (G1466, self-control), vazdime pe kratos (G2904, power) — zor andral, stăpânimos pe pesko ěsta korkoro. O purano lav si mashal (H4910, te vladil), o lav vaș o guvernori; thai o godjaver manuș thol kadea lav pe pesko duho. Dikh mishto kadea buti: jekh manuș daștil te aslel jekh foro thai vi kadea te ovel aslado katar peske korkorutne pofte. Kova kai vladil pesko duho si po lasho sar o zurallo; kova kai nai les stăpânimos si sar jekh foro pharado, bi zidurenge, thai swako ĉuvo dușmano ušel andre pe drom. Ta kadea rodo baryol andral o Duho, na andral e bezexalji fire. Aves godaver. Ash arakhavno. Rakh o trupo tel stăpânimos. Motho ande ĉo ilo, sar o Daniel mothodilo. Naș, sar o Iosif nașlo. Kă e milost sikavel amen te phenas nu ka bikrisno drom thai la lumjake pofte, thai kova kai stăpăril pes prastal ka jekh kununa kai shoxar na sciofol. Rode kadea buti.

TRIN PUȘIMATA KA DEL ANDĂRĂL AKAVA SIKAJBEN:

1. So si o temperancija (o stăpânimos pe pes), thai katar avel ov — anda e bezexali fire, or anda o Duxo?
2. Kaste si vov o manush kai vladil pe sekaven duh, thai kaste si vov o manush kai nai les vladimos pe leste?
3. Sar o manuș savo si stăpîno pe pes zalel pesko trupo, thai savi kununa si thodini angla leste?

O TEMELI KAJ SI VARESODES THODINO — TEMPERANCA

O TEMELIO → LA TEMPERANCIJA SI SAMO-KONTROLO, ROADO LE DUHOSKO (GALATIANS 5:23).

O TEMELIO → O AHAB NAS LES STAPINIRIPE PE PESQI FOMEA, THAJ BIKINDA PES TE KEREL O NASULIPE (1 KINGS 21:20).

E TEMELIA → O ESAU VASH JEKH XABEN BIKINDYA PESQI PERVI RODENQI CHACHIMOS (HEBREWS 12:16).

O TEMELIO → EVA DIKHLA + KAMLA + LIJA = O KAMIPEN LE STATOSKO + O KAMIPEN LE JAKHENGU + O BARIMOS LE TRAJOSKO (GENESIS 3:6; 1 JOHN 2:16).

O TEMELIO → O KRISTOS SIKLILO PASUIPE ANDAL BUTJA KAJ CHINUJA (HEBREWS 5:8).

O TEMELIO → O KRISTOS SI TELARDA PES TELE HAJ ĀILO ANDE ŠUNIME ŽI KA MERIBEN (FILIPÉNCA 2:8).

THE FOUNDATION → SAVORO MURSH KO TREBUL PES ANDO NASUL DRABARIPE SI XALJARDO ANDE SVAKO BUTI (1 CORINTHIANS 9:25).

Kado Partya 2 confirmil e kaieti chachimata katar iek neve grupo la marturenge.

GRECHUTNE LAVA KLJUČOVE

“zuralimos” — **G1466 egkrateia** — self-kontrolo, ande peste

Cinjardimos, sobrietât: pordal kadala nai vareso zakono

“si temperato” — **G1467 egkrateuomai** — te kontrolil pes korkoro, te avel les zaptisajlo pes

Sako manuŝ kaj marel pes te ažutil, si temperat ande sa e buča.

“Kontrolime” — **G1468 egkrates** — zuralo ande varesar, xareako, kai stapirel pes korkoro

цабрало, чачино, свунто, чувгардино

“Treazo” — **G3525 nepho** — te na pel mol, te avel gojaver, te dikhel pesqi tuma

fi sobri, fi vigilento

“sobrones” — **G4996 sophronos** — cu minte sănătoasă, cu măsură

trubul te dživas sobrone, čačimasa, thaj svunto

(Mîrre personala gîndurea — dikh e familia le lavengi, kaj on si trin andar iek kher. egkrateia (G1466, autokontrolo) si o rodo korkoro; egkrateuomai (G1467, te kerel pesko stăpînirimos) si o kerimos oleske; egkrates (G1468, zurallo ande iek buti) si o manuŝ korkoro, sar ande Titus 1:8 — santo, drept, sfînto, cumpătno. Thai sa o trin si kerde pe kratos (G2904, zor) — stăpînirimos, putere, zor. O Del alosardea âk lav e ZORESKO andar akava rodo. E cumpătarea nai kovlimos; si zor angîline anda peste, âk manuŝ kai si stăpîno pe pesko traio. Thai dikh nepho (G3525, te lel pesko dar katar e mol): o Strong phenel kaj adava znacil te avel gîndime miŝto, te beŝel ferdinat. O manuŝ cumpătno si o manuŝ kai lel sama.)

HEBREYENGE LAVA KEYE

“rada” — **H4910 mashal** — te lidžal, te avel les stăpânimos pa, te thagarel

Kodo kai stapinil pesko duxo si mai miŝto sar kodo kai lel jekh diz.

“rada” — **H4623 matsar** — control, ankusharipe

kova kaste nai vladimos pe pesko duxo

“manglya” — **H7760 sum** — te thol, te tho, te thol tela

Danilo phanadilo ande piro ilo kaj či pollutila pe

“našla” — **H5127 nus** — te našel, te skăpil

Wo mukhlas piri gada an lako vast, thai našlo

(Le personalne gindurja mande — kadala duj lava katar o Proverbs vačeren jek sikaimos duj lavenca, thaj o alavesardo sikavel amenge vareso. Ando Proverbs 16:32 o lav si mashal (H4910, te vladil) — o lav e vladimasko, kaj si phendino pale e svetlurja so si tholde te vladin pe o đes thaj pe e rjat (Genesis 1:18), thaj pale o Josif kerdo vladari opre pe sasti phuv e Egiptoski (Genesis 45:8). Ando Proverbs 25:28 o lav si matsar (H4623, kontrola), kaj avel katar atsar (H6113, te ačhavel). Jek lav si vladari po tholos; o kolaver si o ačhavimos so rakhel o zido. O Del jinel e duxos e manuŝesko sar vladimos so trubul te vladilpe, kaj sar diz so trubul te aračhelpe.)

PUTERDI ANKORA

Galatians 5:22 ↗ *read this in your Bible*

O ROD LE DUHOSKO = KAMLIMOS + LOSHANIMOS + PACHA + RABDIMOS + LASHIMOS + LASHIPE + PACHAMOS.

Galatians 5:23 ↗ *read this in your Bible*

BLANDIMOS + TEMPERANCIA + PA SAVE ODOLE NANE ZAKONI.

(Mîrne pesarne gîndurya — dikh anglal so SI e cumpătîrea: si ROD, thai o rodo si le Duhosko. egkrateia (G1466, la pesqi stăpînirea) si o palutno anda kola înia anav-dine, thai o lav si vazdino pe kratos (G2904, zor) — zor andral, stăpînimos pe teo pesko suno. E bezexali natura nashti bareol kadva rodo; o Duho bareol les ande kola kai phirăn ando Duho. Thai pe kadalendar butyi nai zakono.)

I. E STAPÎNIMOS PE DUHO KORKORO E MANUSHESKO

A. Proverbs 16:32 ↗ *read this in your Bible*

KODOVA KO VLADIL PE PESKO DUHOS = MAI LAȘO SAR KODOVA KO LEL FORO.

(Mîrne korkorutne gîndurea — o lav si mashal (H4910, te rromainel), o lav e stăpînimasko. O Del jinel kadale manușes so rromainel pesko duho po baro dă sar le zurale, po baro dă sar kodoles so lel jek foro andar e zor. O maj baro stăpînimos si andral.)

B. Proverbs 25:28 ↗ *read this in your Bible*

KODOLA KO NAI LES STAPINDE PE PESKI DUHOS = SAR JEK FORO PHAGADO + BI ZIDURENGO.

(Mîrne pesko gîndurea — katé o lav si matsar (H4623, control), anda atsar (H6113, to restrain): akadaua si o ashtîrimos. Bi ashtîrimos, nai zîdurea; thai kai le zîdurea si perade, sa o dushmano avel andré.)

II. PHANDEN E MASKARA TUMARE GODYAKI — AVEN TREZO, AVEN ARAKHADE

A. 1 Peter 1:13 ↗ *read this in your Bible*

PHANDEN LE MIJLA TUMARE GODYAKO + AVEN TREZNE + AZHUKEREN ZHI KA AGOR.

B. 1 Peter 5:8 ↗ *read this in your Bible*

AVEN ĐINDE, AVEN VIŽEARDE + TUMARO VRAJITORI O BENG, SAR JEK LEO SO URLIL, PHIRLA KATE-KOTE.

(Murre gindurja mrne — o Petro putrel piri lil sar, lashardo tumaro godi vash o buti, aven treznuime; thai phandavel les sar, aven treznuime, aven vigilente. Thai koro phandiben sikavel sostar: tumaro DUSHMANO. o nepho (G3525, te ashel bi mol) znachil te aves gojaver, te ashes treznuime. O godi kai nai lashardo si sar o foro bi zidurenge; thai jekh leo phirel dur-pashe, rodel kas te xal.)

III. ŠAVE LE DIVESESKE — TE AVAS DEŽUNGE THAJ SOBRE

A. 1 Thessalonians 5:6 ↗ *read this in your Bible*

TE NA SOVAS, SAR SOVEN AVERA + TE AVAS ARAKHADE THAJ TREZNO.

B. 1 Thessalonians 5:8 ↗ *read this in your Bible*

AME, KON SAM LE DJESESKE, TE AVAS TREZNE + I ZAVA LE PACHAKI THAJ LE KAMIBASKI + THAJ SAR KOIFA, I AZHUKARIMOS LE ZBAVIMASKO.

(Mîrne personalna gîndurea — kola kai soven soven e reatasa, thai kola kai matyon si mate e reatasa (1 Thessalonikonenge 5:7); ta tumen san shave le desesqe. Dikh so phiravel o manush kai si trezno: iek pativalo skuti (breastplate), thai iek koronbaro (helmet). O trezniya si armija. Thai o koronbaro si e NADEJA — o trezno gîndo si iek gîndo kai azhukerel, sar vi o Petro phenel: aven trezne, thai azhukeren zhi ka o gor.)

IV. TE NA VLADIL O BEZEH — NA TELE PUTERE VARESOSKE

A. 1 Corinthians 6:12 ↗ *read this in your Bible*

SAVORRE BUCHA SI SLOBODNE + SAVORRE BUCHA NAI FOLOSITOARE + ME NA AVAVA TELE E ZORATAR VARESOSKI.

(Mîrne pesural gîndurea — exousiazō (G1850, te sîkavel autoriteto opral) — o Strong's phenel, te anel tel e zor. Katé si o zumavimos e manușesko save si stăpînime pe pesté anda le slobodne buchea: na numa, si slobodo? ai, avela les zor pa mande? Yekh slobodno buti kai stăpînîl tut arakhlo kerdo tiro stăpîno; thai khonik naștil te kerel buti anda dui stăpîne.)

B. Romans 6:12 ↗ *read this in your Bible*

TE NA VLADIL O BEZEH ANDO TIRO MERIBNASKO KORPO.

C. Romans 6:13 ↗ *read this in your Bible*

NA DEN TUMARE KOTORA KA BEZEH + DEN TUMEN KA DEL + TUMARE KOTORA SAR INSTRUMENTURI LE CHACHIMASKE.

D. Romans 13:14 ↗ *read this in your Bible*

SHUVEN TUMEN PE RAJ KRISTOS ISUS + NA KEREN LES BUTI PROLI E STATOSKI.

(Mo personalno gindo — basileuo (G936, te thagarel) si o lav vaš ek thagar: o bezeh rodel tronos ande o meriklo stato, thai o mangel-pes phenel, na thagarela. Thai pronoia (G4307, angledikhutno gindo) si provizija — grizhaluj planosaripe majdur angle. O manuś so si les self-control či kerel provizija vaš i bezexali natura; či skepil zhutimata vaš pesko duśmano. Vov thol pe leste o Kristo Jesus o Rai, thai del le kotora pesko stato le Devleśće.)

V. O ILO SO KAMEL, THAJ O MANUSH SO ANDZALPES

A. Daniel 1:8 ↗ *read this in your Bible*

DANIEL THODYA PE ILO LESKO → VOV NA MEKELA PES TE AVEL MAHRIME.

(Мизле godзаку — sum (H7760, te thol) значинел te thol, te čhivel: o Daniel THOДЬА li ando pesko ilo majanglal senar o xabe le krajesko sas čhido angla leste. O godzaves авъл majanglal katar o rig. O temperance nane bijandado ando čhaso le zumaimasko; ov si godzamado majanglal.)

B. 1 Corinthians 9:25 ↗ *read this in your Bible*

SAVO MANUSH KAI MARELPES TE NIRINEL SI ORTO ANDE SAORO → KORONA KAI NASHTI PERUZINEL PE.

(MİRne pesko gîndurea — kate o lav si o verbo, egkrateuomai (G1467, te sîkavel pes stăpînime pe pes) — o temperansîi ande buti. Thai dikh e misura: stăpînime pe pes ande SAVORRE dieluri, na ande xantsi. Kola kai prastan pala kununa kai xasavola nekăjin pes de but butea slobodo anda iek nagrado; sode mai but trăbula amen, kai prastas pala kununa kai shoxar či xasavol.)

MUJ DUJ MUY

Proverbs 16:32 ↗ *read this in your Bible*

KODOVA KO VLADIL PE PESKO DUHOS = MAI LAŠO SAR KODOVA KO LEL FORO.

Proverbs 25:28 ↗ *read this in your Bible*

KODOLA KO NAI LES STAPINDE PE PESKI DUHOS = SAR JEK FORO PHAGADO + BI ZIDURENGO.

1 Corinthians 9:25 ↗ *read this in your Bible*

SAVORO MANUSH KO MARELPES PALA ZANGLIPEN SI ZORALO ANDRE SORO BUTI.

(MİRne personalone gîndurea — thav le dui paremii pasha jekh avereste, ke soj-dui vorbin le patrinasa katar iek FORO. Kodo kaste stapaninel pesko duxo si mai lasho sar kodo kaste astarel iek foro; thai kodo kaste nai les stapanimos SI iek foro — perado, thai bi zidurendar. Kodo sam duxo si vai iek foro arakhado bi dukhako, vai iek foro perado, thai i stapaninimos si o diferenco. Pala kodo o Pavlo beshel opre sar o trito martor: o mastarimos jal ka kodo kaste si les stapanimos pe peste, thai ande SORO. Kon konkurinel vash o mastarimos trubul mai anglal te avel mastro ande peste; thai lesko konona shoxar na pharuvel.)

UMBRA THAJ E ČHALARDI

Shadow Англунимо люмлятиро 39:9 Дэ кадэва цэр мэ барэдэр. Муро рай на отпхэнда манди ни дэ со, кацик тут, пала када со ту — лэхкири ромни. Сар жэ мэ терава кацаво баро врытимо тай бэээх англа Дэвлэ? [H2398 chata ■]

SAR ODOLEHA ŠAJ ME TE KEREV KADO BARO NASULIMOS + BEZEH KA DEL?

Shadow Англунимо люмлятиро 39:12 Вой схутилда лэ пала їда тай пхэнда: — Сов манца! Ай вов вычиндапэ тай унашля, ачявда упраруни їда латэ дэ вастэн. [H5127 nus ■]

WO MEKLAS PESKO GAD ANDE LAKO VAST THAI NASHLO, THAI GELO AVRI.

Fulfillment 2 Timothy 2:22 ↗ *read this in your Bible*

NAŠTI KATAR E TERNE PORNIME + LEN PAL O ČACÍPE, PAĆA, KAMIPE, PAĆA.

(Mîrne personalne gînduri — o Iosif si o ucar le zakonosko anglal sar o zakono sas ramome. Lesko dab sas gata anglal so avilo e zumaimasko — sar me kadea kerava kado baro nasulimos, thai bezexava anglal o Del? — sakadea sar le Danielosko dinepe sas gata anglal e xamasko rig. Thai kana oi astardea leski raxami, wo meklea e raxami thai nastas — nus (H5127, te nashel). O Pavlo ramol o sam covo le Timoteoske ando iek lav: pheugo (G5343, te nashel) — nash vi katar le terne mangimata. Dikh mishto: o lav nai achhes thai xa maribe, ta NASH — thai andek than le nashimasa, iek lelape pala: le pala o chachimos, e pateamos, e kamlipe, e pacha. O Iosif xasardea iek raxami thai arakhlea pes uzo.)

PHANDIPE

2 Peter 1:6 ↗ *read this in your Bible*

KE ZNANJE ZAKONOSAVDIPE + KE ZAKONOSAVDIPE TERPIME + KE TERPIME DEVLIKANIPE.

Titus 2:12 ↗ *read this in your Bible*

SO ODČIVDÍBA I BIDEVLIKANIPE THAJ LE LUMJAKA KAMIPENA + TE DŽIVAS UŽE, ČAČEZ, THAJ DEVLIKANES.

Titus 2:13 ↗ *read this in your Bible*

RODAS KODOLA BAHTALO AZHUKARIMOS + O SLAVNO SIKAVIMOS KATAR O BARO DEVEL THAI AMARO SPASITELIS ISUS KRISTOS.

Mîrne korkorutne gîndurja — dikta o sumnalimos sa e mărturiiko. O stăpînimos pe pes si âk rodo le Duhosko, thai âk stafla ande e skăra so ankljol katar o pakiamos zi ka e dragostea. Vo si e lej le manușesko duxosko; o gîndo lasho lasardo gata; o stato tala khonikaski zor; o ilo hotărîme le Danielosko; le pîrne so nashen le Iosifosko. Thai kon si o sîkado lesko? E MILA — e mila le Devllesti so anel o skăpimos sîkavel amen te phenas na le bimișimaske thai le mundutne dorimatânge, thai te train stăpîno pe pes, DIKHĂNDŌI e binevantime nadeja. O manuș so si stăpîno pe pes daștil te mekhel âk rig, ke vo dikhăl âk sîkadimos; thai lesko koronço nikhdata na melol, thai nikhdata na skăinil.

ZUMAVIMOS SICHARIMASKO

1. Galatians 5:23 — Domolile, autokontrolo: pe kadala nai:

- a) nane kondamno
- b) nai zakono
- c) sar dičel o manuș, či dičel

2. 1 Petro 5:8 — Aven trezno, aven vigilantno; kă tumaro dușmano o beng, sar:

- a) angelo la vediarako
- b) jekh choro ande rjat
- c) jekh lion kai muglil

3. Proverbs 16:32 — Kodo kai si les rabdimasa ande xoli si mai lasho sar o zuralo; thai kodo kai stapinil pesko duxo sar:

- a) kado kai lel jekh foro
- b) le zurale
- c) kodo kai hulavel o zumaimos

4. Proverbs 25:28 — Kodo kaste nai vladíba pe peski duxo si sar:

- a) khal dand, thai punro shordo anda lokoste
- b) jekh zido kai banjol, thai jekh gard kai izdral
- c) o foro so si spartome, thaj bi zidurengo

5. Romanenge 13:14 — Ta xureaven tume o Rai Isus Kristos, thai na keren grizha anda:

- a) i mas, te kerel le poftença lako
- b) o stato, so trebul te thon pe pumende
- c) o texara

6. 2 Petro 1:6 — Thai ka i sî'iba temperantsia; thai ka i temperantsia:

- a) rábdimos
- b) devlikanipen

c) phraliko lashipe

7. Titus 2:12-13 — Šutindoj rigate e bidevlikanipe thaj e lumiake dzuvdimata, trubul te dživas sobrialno, čačimasa, thaj devlikanones, ande akava akanutno svetos; adžukerindoj:

a) o kinimos le tinosardo barvalimasko

b) kodo baxtalo azhukaripe, thai o slavno sikadyol le baro Devlesko thai amaro Skepitorisko Isus Kristosko

c) neve ceruri thai nevi phuv, kai bešel andre e chachimasqo

ЛАЧО ЛИЛ ЛЕ РАСПХЕНИМАСТА: 1-b, 2-c, 3-a, 4-c, 5-a, 6-a, 7-b

SAR PHERDEL KADI STUDIA

SAR E UCHAL ANEL E LUMINA: O IOSIF NASHLO, THAI GELO AVRI (GENEZA 39:12); ALE O DAVID BESHLO INKER ANDO JERUSALIM, THAI DIKHLO, THAI LIJA (2 SAMUEL 11:1-4) — O MANUSH KAI NASHLO THAI O MANUSH KAI BESHLO, GATA VAŠ PESKO KORKORO SIKAIMOS.

→ SAR E LAVA JEKH DIELA: E REGULA ANDE PROVERBS 16:32 SI MASHAL (H4910, TE VLADIL), THAI E REGULA ANDE PROVERBS 25:28 SI MATSAR (H4623, KONTRLOLO) — JEKH LAV SI VLADIMOS, O KAVER SI TSIRDIMOS — MALAVEN SAVO LAV BESHLE ANDE SAVO THAN, THAI SOSTAR.

SAR O NEVO PHANGLIMOS PHENEL Pəb LESTE: KOLA KAI SI LE KRISTOSKE KARFOSARDE O STATO LE POFTEONÇA THAI LE MANGIMATANÇA (GALATENI 5:24), THAI TE TRAIS AME ANDO DUXO, TE PHIRAT VI ANDO DUXO (GALATENI 5:25) — LE VORBE LE DEVLESKE KAI BESHEN PALE E ASKURA, GATA VAŠ PENGOS SIKAIMOS.

SAR SAS VAZHDO: O PAVLO DELAS DUMA PAI CHACHIMOS, PAI TEMPERANTSIA, THAI PAI KRIS KAI AVELA, THAI O FELIX IZDRANGAILO (ACTS 24:25) — O SAM LAV EGKRATEIA (G1466, SAM-STAPINARIA) BESHLE ANDE VAZHDIMOS MAŠKAR O CHACHIMOS THAI E KRIS.

SAR TE THOVEL KADO PE TUTE: ME INKERAV MO TRUPO TELAL, THAI KERAV LES TE AVEL PHANGLO (1 KORINTURENGE 9:27) — THAI KADYAL PRASTAV, SAJ TE AVEL TUT O MUNDRO (1 KORINTURENGE 9:24).

SAR ARAKHADIOL ZHI KA E ETERNITEA: WON KEREN KODO TE AVEL LENGE IEK KOROANA KAI SHAI RIMOLPE; AMA AMENGE IEK KAI NASHTI RIMOLPE (1 KORINTURENGE 9:25) — IEK KOROANA LA SLAVAKI KAI CHI XASARDIOL (1 PETRESKO 5:4), THAI KODO BAXTALO AZHUKARIMOS, O SLAVUTNO AVILIMOS (TITUSESKO 2:13).

SOURCES & CREDITS

Scripture: Servi Romani Bible portions (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).